

***Statenstuk* 2003-85**

Ontwikkeling Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 8 oktober 2003
- provinciale staten op 4 en 5 november 2003
- fatale beslisdatum: n.v.t.

Voorgestelde status: **A-stuk**

Behandeld door de heer A. Ruiter, telefoonnummer (0592) 365437

Portefeuillehouder: gedeputeerde de heer J. Schaap

Inleiding

Het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT) is failliet. Het faillissement heeft ook voor de provincie grote gevolgen, zowel financieel als beleidsmatig. U bent bij brieven van 12 mei 2003, kenmerk 19/7.2/2003004505, en 22 mei 2003, kenmerk 21/7.5/2003004893, op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen rond het faillissement van het NNBT. Ook mondeling bent u in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE) van 27 augustus 2003 op de hoogte gesteld van de dan bekende ontwikkelingen.

Wij hebben, rekening houdend met uw gevoelens om de schade zoveel mogelijk te beperken, een aantal acties ondernomen. De desbetreffende acties zijn nodig geweest om materiële, maar ook de immateriële schade zoals imagooverlies van Drenthe en draagvlak bij diverse partners zoveel mogelijk te voorkomen. Om verdere schade te voorkomen, is het wenselijk dat zo snel mogelijk duidelijkheid komt over de projecten en de schadeafwikkeling. Wij zullen bij een duidelijk positieve behandeling in de Statencommissie BFE dan ook direct de afwerking van de schaderegeling en de voorbereiding van de projecten verder ter hand nemen.

Ook andere partijen, zoals het Recreatieschap Drenthe, de regionale VVV's en het toeristische bedrijfsleven, zijn actief om de pijn zo gering mogelijk te houden en de marketing en promotie 2004 low profile in de benen te houden.

Advies

- Instemmen met de doorstart van de projecten DrentsGoed/Landleven en Cultuurtoerisme II (onder voorbehoud van instemming Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)) en de activiteiten Tourdata Noord.
- Beschikbaar stellen van middelen voor de doorstart van de projecten DrentsGoed/Landleven en Cultuurtoerisme II (nadat Uitvoeringsorganisatie (UO) SNN akkoord is met de resultaten van het onderzoek van Ernst & Young accountants).
- Beschikbaar stellen van de middelen voor de doorstart Tourdata Noord.
- Instemmen met de schadeafhandeling van de Vakantieboekingscentrale door Gelders Overijssels Bureau voor Toerisme (GOBT).
- Beschikbaar stellen van middelen voor de afhandeling van de schaderegeling.
- Instemmen met de reddingsoperatie Internet.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Continuïteit in beleid. Verder wordt de materiële en immateriële schade die door het faillissement van het NNBT is veroorzaakt, zo beperkt mogelijk gehouden.

Argumenten

Gevoelens van de staten uitvoeren.

In de diverse beraadslagingen in commissie en staten is aangegeven dat de schade die het wegvallen van het NNBT veroorzaakt, zo beperkt mogelijk gehouden moet worden.

Uitvoering

Tijdsplanning

De inspanningen zijn erop gericht voor het eind van het jaar de schaderegeling afgehandeld te hebben, de Drentse projecten weer op gang te hebben en de Internetomgeving bij belanghebbende partijen ondergebracht te hebben.

Financiën

Totale kosten	N.v.t.
Externe kosten	N.v.t.
Kosten voor de provincie	€ 254.363,--

Uit het budget: Onvoorzien

Opmerking: zie voor overzicht punt 7, De financiële middelen.

Monitoring en evaluatie

De staten zullen op de hoogte worden gehouden van de projectontwikkeling en bij definitieve afrekening van de schaderegeling zal aan de staten verslag worden uitgebracht.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Geen

Ter vertrouwelijke inzage bij de Statengriffie

1. Verslag Ernst & Young accountants.
2. Financiële opzet doorstart projecten.

Assen, 22 september 2003

Kenmerk: 38/6.7/2003008555

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.D. Nauta, secretaris

aw/coll.

Wij hebben, rekening houdend met uw gevoelens om de schade zoveel mogelijk te beperken, een aantal acties ondernomen:

1. Vakantieboekingscentrale

De boekingsgelden zijn opgebouwd uit boekingen die de consument rechtstreeks bij het NNBT heeft gedaan en boekingen die lopen via tussenpersonen/reisbureaus. Een deel van de reisbureaus is aangesloten bij de Stichting Garantie Regeling (SGR). Met een onderscheid per provincie: 60% van de boekingen heeft betrekking op Drenthe, 30% op Fryslân en 10% op Groningen.

Op 24 juni 2003 is van het NNBT een overzicht ontvangen van de personen die voor de periode 1 juni tot en met 31 december 2003 rechtstreeks geboekt hebben bij het NNBT en een aanbetaling of volledige betaling hebben gedaan.

Dit overzicht maakt duidelijk dat er een totaal aan betalingen in die periode is gedaan van **€ 266.868,--**.

Wij hebben besloten die consumenten die rechtstreeks bij het NNBT hebben geboekt en die daadwerkelijk schade hebben geleden, te vergoeden. Met de colleges van gedeputeerde staten van Groningen en Fryslân hebben wij de afspraak gemaakt dat elke provincie eenderde van de door de consument geleden schade voor haar rekening zou nemen. Omdat wij tot nu toe geconfronteerd zijn met onzekerheidsmarges, hebben wij rekening gehouden met een totaalbedrag van € 270.000,--. Voor elke provincie dus € 90.000,--

Het GOBT heeft inmiddels de Vakantieboekingscentrale van het NNBT overgenomen. Het GOBT handelt ook de regeling van de schadegevallen af. De afwerking door het GOBT betekent dat geen rekening meer gehouden hoeft te worden met afhandelingskosten.

Inmiddels is het GOBT aan de slag. De aanvragen voor een vergoeding van de geleden schade moeten uiterlijk 1 oktober 2003 binnen zijn. Tot 1 september zijn 586 boekingen gemeld. Tot 1 oktober 2003 kunnen nog schadegevallen gemeld worden. Wij verwachten binnenkort een tussenrapportage van het GOBT.

2. De projecten

Een belangrijk deel van de product- en marktontwikkeling en versterking van de kwaliteit van het toeristische product komt tot stand via projecten. Het NNBT was projecteigenaar/uitvoerder van een aantal projecten waarvoor ook de provincie een bijdrage heeft verleend. Het wegvallen van het NNBT heeft grote consequenties voor de toeristische sector in Drenthe. Als provincie hebben wij onderzocht op welke wijze wij de projecten DrentsGoed/Landleven en Cultuurtoerisme Drenthe II overeind kunnen houden. Dit om niet alle inzet van de afgelopen jaren verloren te laten gaan. Wij hebben gekozen voor de lijn dat wij als provincie de Drentse projecten willen overnemen.

Ernst & Young accountants is gevraagd de risico's ten aanzien van deze overname voor ons in beeld te brengen en te onderzoeken of de administratie van de projecten op orde is. Deze rapportage is voor u ter inzage gelegd.

Een van de adviezen van het accountantsbureau is dat de UO-SNN op korte termijn een verificatieonderzoek laat instellen. Op deze wijze kan ook voor ons meer duidelijkheid ontstaan over de mate waarin de kosten, die voor deze projecten gemaakt zijn door het NNBT, daadwerkelijk subsidiabel zijn. Wij hebben de UO gevraagd deze verificatie te laten uitvoeren en ons te rapporteren over de uitkomsten.

De uitkomst van dit onderzoek is noodzakelijk om te kunnen besluiten over de overname van de twee projecten. De uitkomst van dit onderzoek is nog niet bekend. Wij zullen u daar zo spoedig mogelijk van op de hoogte brengen zodat de informatie nog bij de besluitvorming betrokken kan worden.

Doorstart van de projecten DrentsGoed/Landleven en Cultuurtoerisme II

Met name via projecten wordt een verdiepingsslag gemaakt in de productontwikkeling, marketing en promotie van de Drentse toeristische producten.

Speerpunten in het toeristische beleid vormen onder meer het Drentse platteland en de Drentse cultuurgeschiedenis. Dit belang is ook de reden dat uw staten hebben ingestemd met de projecten DrentsGoed/Landleven en Cultuurtoerisme II.

Met veel partijen zijn ook afspraken gemaakt. Er is nu nog een noodzakelijk draagvlak.

Zowel om inhoudelijke redenen als om redenen van draagvlak en het veilig stellen van de SNN-bijdragen in de projecten, is het zeer wenselijk dat de projecten door worden gezet.

Het ziet er naar uit dat de projecten met een beperkte wijziging doorgezet kunnen worden.

Het NNBT was niet alleen projectdrager maar leverde door inzet van personeel/kennis ook een financiële bijdrage in het project. Die bijdrage vervalt bij de doorstart en moet verrekend worden in een bijgestelde projectopzet. Er blijft in de gewijzigde opzet van de Drentse projecten dan ook een tekort. Drents Landleven kan worden doorgezet als de provincie de eindbegunstiger wil worden en bereid is het tekort in het project van € 73.796,-- alsnog te financieren.

Cultuurtoerisme II kan worden doorgezet als de provincie de eindbegunstiger wil worden en bereid is het berekende tekort van € 54.572,-- alsnog te financieren.

Omdat de projecten veel met elkaar te maken hebben, is het wenselijk dat de projectleiders bij een organisatie worden ondergebracht zodat afstemming gewaarborgd is. Hoewel de provincie dus de gewenste eindbegunstiger is, is ervoor gekozen de projectleiding bij een externe organisatie te plaatsen. Het Nationaal Hunebedden Informatiecentrum (NHI) is daartoe bereid.

In verband met de voortgang van de projecten is het van groot belang dat zo snel als in deze complexe situatie mogelijk is, gewerkt wordt. Bij een te lange procedure vervalt het draagvlak. Wij zullen de procedure van doorstart van de beide projecten dan ook verder voorbereiden.

De Noordelijke projecten

a. Consulentenproject

Dit project richt zich op het doorlichten van bedrijven, het herkenbaar maken van gewenste kwalitatieve verbeteringen en het voorbereiden van collectieve kwaliteitstrajecten. Lang heeft het er naar uitgezien dat dit noordelijke project in een beperkt gewijzigde opzet voortgezet zou kunnen worden. Midden- en kleinbedrijf(MKB)-Noord zou daarbij de nieuwe eindbegunstiger worden. Inmiddels ziet MKB-Noord hiervan af. Er wordt nog gezocht naar een andere oplossing. Ontwikkelingen die van belang zijn voor de verdere besluitvorming zullen wij u zo spoedig mogelijk melden.

b. Toerdata Noord

Toerdata Noord richt zich, zoals u weet, op de verzameling, verwerking en interpretatie van cijfers en trends in de noordelijke toeristische sector. Het NNBT, de drie provincies en de uitvoerder, het Instituut voor Service Management (ISM), participeren financieel in het project. Het NNBT is zijn verplichtingen jegens ISM in 2002 en 2003 niet nagekomen, daarnaast zal het zijn verplichtingen voor 2004 (het laatste contractjaar) niet kunnen nakomen.

De provincies voeren met het ISM onderhandelingen over de afhandeling van dit tekort en de voortzetting van het project. Juridisch gezien is nog onduidelijk in hoeverre de provincies verplicht zijn (delen van) dit tekort voor hun rekening te nemen.

Van de andere kant: voor zowel het provinciale beleid en als bron van informatie voor andere overheden, organisaties en bedrijfsleven, is het zeer gewenst dat het project wordt voortgezet. Er is de

duidelijke intentie Toerdata te continueren. Er is dus duidelijk sprake van gezamenlijk belang. Als basis voor de verdere afwikkeling en samenwerking met ISM en de provincies Groningen en Fryslân staan wij een volgende gedragslijn voor.

- De tekorten voor 2002 en 2003 voor 50% door het ISM en 50% door de drie provincies te laten dekken. Concreet betekent dit voor Drenthe een eenmalige extra uitgave van € 18.640,- (inclusief BTW, voor 2002 en 2003 in zijn totaliteit).
- Voor 2004 rekening te houden met een extra last van maximaal € 10.670,- (inclusief BTW, gebaseerd op 50/50-deling ISM en drie provincies). Indien het ISM instemt met het voorstel de uitvoering van één van de toerdataonderdelen (i.c. het consumentenonderzoek) te laten vallen, zal de extra last voor Drenthe teruggebracht worden tot € 1.760,- (inclusief BTW).
- In 2005 zullen er naar verwachting nieuwe (provinciale) promotie- en marketingstructuren/organisaties zijn. Wij willen daar nu niet op vooruitlopen. Een eventueel consumentenonderzoek in 2005 zal dan ook in dat perspectief worden bekeken.

3. Internet

De sites en de daarbijbehorende infrastructuur zijn belangrijk. Zij vormden het toeristische gezicht van de drie noordelijke provincies. Wij hebben in overleg met de provincies Groningen en Fryslân door een snelle actie het materiaal voor de toekomst beschikbaar kunnen houden (De server met de volledige database, de domeinnamen en dergelijke). Wij houden de sites ontdaan van snel wisselende actuele informatie tot 31 december 2003 in de lucht. In de tussentijd proberen wij met de provincies tot oplossingen te komen, zodat ontkoppeling tot op provinciaal niveau mogelijk wordt. De Drentse informatie en database wordt beschikbaar gehouden voor een nieuwe marketing- en promotiepartij. Met het Recreatieschap Drenthe (als tijdelijk aanspreekpunt voor de gezamenlijke VVV's Drenthe) zijn inmiddels afspraken gemaakt dat zij ten behoeve van de Drenthegids 2004 de beschikking krijgen over de database.

4. Vorderingen/claims

Bij de curator zijn de volgende claims ingediend.

1. De subsidie 2003.

Uw staten hebben voor 2003 een subsidie verleend van maximaal € 400.000,-. Van deze subsidie is reeds € 320.000,- aan voorschotten betaald. Naar aanleiding van het faillissement van het NNBT stellen wij u voor de subsidieverlening voor het NNBT in te trekken met terugwerkende kracht tot 1 juli 2003, omdat vanaf die datum de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet zullen plaatsvinden. Dit komt erop neer dat voor 2003 een maximale subsidie wordt verleend van € 200.000,- (zie ook punt 8).

Wij constateren dat tussen reeds betaalde subsidies en de maximale betalingsverplichting een verschil is van € 120.000,-. Het betreft hier een onverschuldigd betaald subsidiebedrag c.q. voorschot dat wij hierbij terugvorderen en opvoeren als schuldvordering op het NNBT.

2. Voorschotten op subsidie 2003-2008

De provincie heeft in 2002 in het kader van de reddingsactie € 400.000,- ter beschikking gesteld aan het NNBT in de vorm van voorschotten op de subsidies 2003/2008. Deze voorschotten zouden in jaarlijkse termijnen worden terugbetaald of ingehouden op de jaarlijkse subsidie. Op dit bedrag heeft nog geen terugbetaling c.q. verrekening plaatsgevonden. Dit bedrag is als schuldvordering op het NNBT opgevoerd.

3. Vakantieboekingscentrale

Wij zijn met de provincies Groningen en Fryslân overeengekomen dat wij de gedupeerde vakantiegasten, die rechtstreeks hebben geboekt bij de Vakantieboekingscentrale van het NNBT, schadeloos willen stellen. Het gaat daarbij om een totaalbedrag van € 266.868,-.

De bijdrage van de provincie Drenthe daarin is € 88.956,-. Wij zullen voor deze vordering in de plaats treden van de gedupeerde consumenten. Ook dit bedrag hebben wij als schuldvordering op het NNBT opgevoerd.

Het totaal van de onder 1, 2 en 3 genoemde bedragen met een totale hoogte van € 608.956,- is bij de curator ingediend als schuldvordering op het NNBT. Mochten er op basis van latere gegevens nog aanpassingen van dat bedrag nodig zijn, dan zullen wij die gemotiveerd inbrengen bij de curator.

5. Garantstelling lening ABP

Zoals u bekend, staan wij borg voor een lening die de voormalige Provinciale VVV (PVVV) Drenthe heeft afgesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), (onder meer in een brief aan de voorzitter en de leden van provinciale staten van 22 mei 2003, kenmerk 21/7.5/2003004893, onder het kopje Gevolgen surseance/faillissement).

De Stichting Pensioenfonds ABP heeft bij overeenkomst d.d. 14 en 21 januari 1988 en 3 februari 1988, een geldlening verstrekt aan de PVVV Drenthe, (leensom f 1.000.000,- (€ 453.780,22), looptijd 30 jaar). De provincie heeft zich borg gesteld ten aanzien van de juiste nakoming van de verplichtingen. Het restant per 31 december 2002 is € 338.000,-.

Wij wachten de verdere ontwikkelingen op dit punt af.

6. De toekomst

Met diverse partijen, zowel marktpartijen, personen, organisaties als gemeenten, is gesproken over de toekomst van marketing en promotie. Wij komen met een nota over de toekomst van de toeristische marketing en promotie en de rol die wij voor de provincie daar in zien.

7. De financiële middelen

De totale lasten voor de provincie bedragen:

activiteit/project	bijdrage provincie Drenthe	dekking
Vakantieboekingscentrale	€ 90.000,00	Onvoorzien
de projecten Drents-Goed/Landleven en Cultuurtoerisme II	€ 73.696,00 € 54.572,00	Onvoorzien
Internet: server, database, content en providerkosten uit de boedel (15.000,- : 3)	€ 5.000,00	Onvoorzien
Internet: abonnementskosten tot en met december 2003	€ 1.785,00	Onvoorzien
Toerdata Noord	€ 29.310,00	
Totaal	€ 254.363,00	

In de begroting van de provincie is geen rekening gehouden met het faillissement en de gevolgen daarvan voor de provincie. De dekking van de benodigde middelen moet dan ook worden gevonden in de post Onvoorzien.

Het is niet uitgesloten dat er door onzekerheidsmarges in de nacalculatie nog beperkte verschillen op kunnen treden. Zo zal ook eerst bij de afwikkeling van het faillissement blijken hoeveel van de bij de curator ingediende claim nog ontvangen kan worden.

8. Besluitvorming door PS vaststelling bijdrage NNBT 2003

Het NNBT is failliet en feitelijk ontbonden. Er worden dus geen werkzaamheden meer verricht. Vooruitlopend op de vaststelling van de subsidieverlening over 2003, kan de subsidieverlening op grond van artikel 4:48 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (gedeeltelijk) worden ingetrokken, dan wel worden gewijzigd.

Bij brief van 11 juli 2003, verzonden 14 juli daaraanvolgend, hebben wij de curator van het NNBT bericht dat wij voornemens zijn aan PS voor te stellen de subsidieverlening voor het NNBT in te trekken met terugwerkende kracht tot 1 juli 2003, omdat vanaf die datum de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, niet meer zullen plaatsvinden.

Wij verzoeken u op grond van artikel 4:48, eerste lid, onder a en b, van de Awb te besluiten dat de subsidie gedeeltelijk ingetrokken wordt en wel met terugwerkende kracht tot 1 juli 2003. Wij zullen na uw besluit de subsidie 2003 ambtshalve vaststellen op € 200.000,-- (artikel 4:47 van de Awb).

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 22 september 2003, kenmerk 38/6.7/2003008555;

BESLUITEN:

- I. in te stemmen met een doorstart van de projecten DrentsGoed/Landleven en Cultuurtoerisme II, onder voorbehoud van de instemming van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland;
- II. in te stemmen met de doorstart van Tourdata Noord;
- III. in te stemmen met de schadeafhandeling van de Vakantieboekingscentrale door het Gelders Overijssels Bureau voor Toerisme;
- IV. in te stemmen met de reddingsoperatie Internet NNBT;
- V. voor I, II en III een totaal van € 254.363,-- beschikbaar te stellen uit de post Onvoorzien;
- VI. op grond van artikel 4:48, eerste lid, onder a en b, van de Algemene wet bestuursrecht, de subsidieverlening aan het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme over het jaar 2003 gedeeltelijk in te trekken met terugwerkende kracht tot 1 juli 2003.

Assen, 5 november 2003

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

aw/coll.